

ГЛАСНИК УДРУЖЕЊА ЛОЖАЧА ДРЖАВНИХ ЖЕЛЕЗНИЦА И БРОДОВА У БЕОГРАДУ

Stručno Udruženje Ložaća Državnih Železnica i Brodova u Beogradu
Glasilo Udruženja Kurjačev Državnih Železnica in Brodov v Beogradu.

Kancelarija Udruženja i redakcija lista nalazi se pri ložionici državnih železnica Beograd. Čekovni račun br. 56551.

ГОД. XII	Излази 12 пута у години. Поједини број 1 динар Годиш. претплата 12 дин.	Izlazi 12 puta u godini Pojedini broj 1 dinar Godiš. pretplata 12 din.	Ishaja 12 krat v letu Posamezna številka 1 din. Letna naročnina 12 din.	Београд 15 Септем. 1935 Beograd 15 Septem. 1935 Beograd 15 Septem. 1935	Број 9
----------	---	--	---	---	--------

Освећење друштвеног Дома у Сарајеву

На дан 15 овог месеца Обласна Управа Сарајево на врло свечан начин осветиће свој Друштвени Дом. Сви другови знају са каквом се муком подигао овај Дом. Није се жалило труда ни умора. Радило се и дању и ноћу. Прикупљали су се прилози а и одвајало од уста, да би се што више прикупило новаца, како би своју замисао и идеју остварили. На оваквом пожртвованом раду и свесрдном залагању морамо друговима Сарајлијама честитати и одати им највеће признање. Осталим друговима из целе наше земље желимо и надамо се, да ће се и они угледати на другове Сарајлије, те и они прионути на подизању свог kroва над главом.

Много њих су можда са неповерењем гледали у подухват другова из Сарајева; јер то су први који су себи подигли кров над главом, али сада, пошто је њихов рад крунисан плодом, то је вероватно оно неповерење и сумња у њихов подухват исчезла и на њено место је сада дошла дика и понос за све нас.

Како ће ово бити велика свечаност и слава за све нас, то се моле другови из целе наше домовине, да дођу на ову нашу свечаност и да заједнички прослаavimo овај за нас значајан дан.

Поред обе свечаности извршиће се још и свечана предаја диплома нашим заслужним људима а и пријатељима, који су радили на унапређењу нашег удружења.

Iz Centralne Uprave

U vezi rešenja Kongresa Centralna Uprava pristupila je izradi naše Diplome i posle raznih diploma usvojila je ovu i izradila potreban broj.

Diploma je vrlo ukusno i lepo izrađena. Nije utrpана, nejasna i raznobojna, već samo sa nekoliko boja, što joj daje lepšu spoljašnost.

Угљеви Југославије

Од Ing. М. Здрабковића

(Наставак)

Проба угља на локомотиви^{*)}

Пробе угља на локомотиви врше се ради испитивања употребе и економичности угља као горива за локомотиве. Њима је задатак утврђивање важнијих особина сагоревања: брзине сагоревања, дужине пламена, особине шљаке и првенствено изналажење цифре испарљивости.

Вршење проба треба поверити, по могућству, једном лицу.

Пруга на којој се врше пробе треба да има што мање падова; возња да је са отвореним регулатором на целом делу пруге, или са што је могуће мањим прекидима искоришћења паре. Локомотива, са којом се врши проба, мора бити добро оптерећена.

Да би се добио што тачнији резултат пробе и умињиле несигурности при мерењу, потребно је вршити пробе на дужим релацијама, са већом потрошњом угља, са истим бројевима возова, истим оптерећењем и при истим временским приликама. Возове са запрегом и потискивањем, ма и делимично, не треба употребити за вршење пробе. Локомотиве, са којима се врше пробе, морају бити у добром стању и исте серије. Само под наведеним условима може се очекивати стварни резултат проба, којих за једну врсту угља мора бити најмање три.

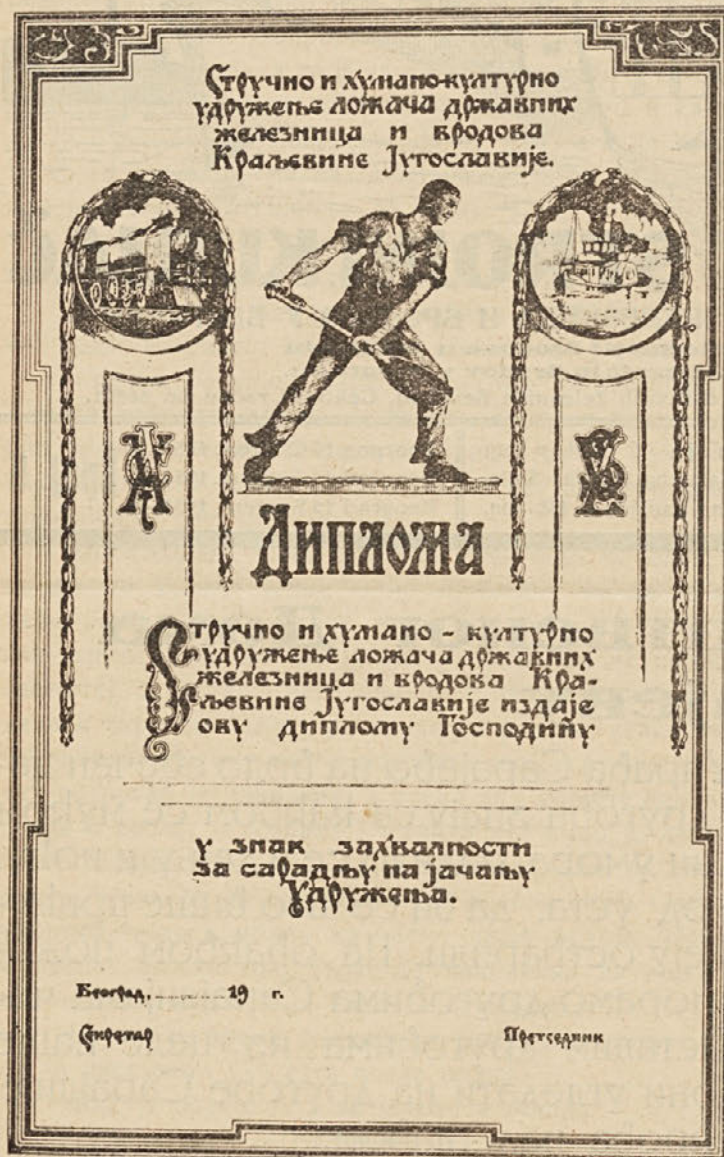
Упоредне пробе разних угљева врше се још истом локомотивом и истим особљем. Ако се жели резултат пробе за краће време, пробе се могу вршити и у групама, али у свакој групи и са локомотивом исте серије, истог броја и истим особљем.

Утрошак угља и воде за време трајања пробе мора се тачно мерити. Утрошак воде мери се у тендеру градуисаном летвом. Када се врши мерење воде, тендер мора лежати хоризонтално. Ради градуисања летве испразни се тендер и пуни се водом, судом познатг садржине. После сваких 250 литара сачека се да се вода умири, па се летва увуче у тендер вертикално. Када се летва извуче, обележи се место до кога је летва била у води. Размак између двеју линија са летви показује количину воде од 250 литара.

При почетку и крају пробе, пре и после узимања воде у међустанцима, мора се мерити вода у тендеру. При мерењу утврдити да ли тендер лежи хоризонтално. У случају да не лежи хоризонтално, потребно је извршити корекцију количине воде добијене мерењем.

У сваком случају потребно је да локомотива у почетку и на крају мерења буде у хоризонталном положају, иначе се водостање на водомерном стаклу не може утврдити. За мерење утрошене количине воде могу се употребити и водомери, ако се њихов правилан и тачан рад сигурно утврди.

^{*)} Извесни податци узети из: „Упутства за вршење проба са угљем при возњи“, које важи за немачке жељезнице.

Prilikom osvećenja doma u Sarajevu, даће се дипломе оним нашим пријатељима, који су је, својим радом на unapređenju нашег удружења и за-служили.

Centralna Uprava će ispisati sve diplome, па ће се лично предати у Sarajevu оној gospodi која су prisutna а остале ће предавати у Beogradu — Председник и два člana Upravnog odbora Centralne Uprave, а у осталим местима Председници обласних Uprava са два člana Upravnog odbora лично.

М. Ћосић, с. г.

Утрошена количина угља одређује се тачним мерењем. Као утрошене количине воде и угља, за време пробе, сматрају се само количине употребљене за вршење рада.

Пре но што локомотива, са којом се врши проба, дође на воз, има се оценити количина угља испред цевног зида у ложишту и избацити пепео из пепељаре. Ова почетна количина угља износи, према типу локомотиве, 150—250 кг. Притисак паре у котлу треба да је 7 атмосфера, а ниво воде у водомерном стаклу 4 см. над навртком; ово се обележи. Количина угља у ложишту, притисак паре и ниво воде у стаклу, морају на завршетку пробе бити исти као и у почетку. Потом се ватра правилно распореди по површини роштиља, помоћна дуваљка пусти у дејство и локомотива прилази у дејство и локомотива прилази возу. Од тог времена локомотива се ложи са угљем за пробу. Пре поласка треба котао прописно снабдети водом и притисак паре подићи до дозвољеног.

За време вожње потребно је да притисак паре, водостање и дебљина слоја ватре, буду увек исти.

Пред крај вожње треба са локомотивом тако манипулисати, да при заустављању воза ватра у ложишту прегори, притисак паре у котлу и водостање буду једнаки почетном, т.ј. 7 ат., односно 4 см. Чим се регулатор затвори запише се притисак паре у котлу и водостање. Ватра се очисти и, ако је потребно, набаца испред цевног данцета толика количина угља за пробу, да количина угља у ложишту буде иста са количином угља пред полазак на воз. Преостала количина угља тачно се премери. Ако је при завршетку пробе количина угља у ложишту, испред данцета (после очишћене ватре), мања од почетне количине, те се због тога мора набацити извесна количина угља одређеног за пробу, постоји грешка у толико, што је угаљ који се налазио у ложишту, пред почетак пробе, већ донекле сагорео, док се сада додаје потпуно свеж угаљ. Губитак је у томе, што се је за пробу употребила извесна количина полусагорелог угља, а сада се додаје свеж угаљ. Но према количини угља у питању, губитак је мали. Нека је на крају пробе набачено свежег угља 40 кг. нека је за пробу утрошено 3000 кг., нека је пред почетак пробе угаљ испред цевног зида изгорео за 60%, губитак је:

$$\frac{40 \cdot 0,6 \cdot 100}{3000} = 0,8\%$$

Губитци воде за време пробе јесу из клокотника, ако се котао напаја инјектором и из прскалице за квашење угља. Ове губитке је лако одредити утврђивањем количине воде која за једно одређено време истече из клокотника, при напајању котла и из прскалице пуштене у рад. За ово одређивање може да послужи и ложачева кофа. Када се ови податци имају, мора се за време пробе тачно обележити број и трајање напајања котла и квашења угља.

Избачена шљака и пепео имају се тачно измерити, шљака засебно, пепео засебно. Исто тако треба измерити и количину гара из димњаче.

За време вожње бележи се притисак паре у котлу и температура прегрејане паре сваких 10 минута.

За време трајања опита спречити дување вентила сигурности и улаз воде у прегрејаче.

Од угља или брикета, са којим се врши проба, узети просечну пробу и послати лабораторији.

Ако се проба врши са разним угљевима у мешавини, побринуте се да се угљеви добро измешају. Узорци за анализу, у овом случају, имају се узети од сваке врсте и непомешани послати лабораторији.

Упоређење може бити само између пробе извршене са локомотивама са предгрејачем, или са локомотивама без предгрејача; не могу се вршити упоређења двеју проба ако је једна вршена са локомотивом која има предгрејач, а друга са локомотивом без предгрејача.

Ако нема апарата за мерење температуре воде из предгрејача, може се као средња вредност узети 80° С. Температура воде предгрејача може се контролисати мерењем температуре воде из прскалице за угаљ, ако се вода за прскалицу узима после предгрејача.

У тендеру, сем угља за пробу, мора бити одвојена довољна количина доброг испробаног угља за локомотиве како би се, у случају рђавог резултата са угљем за пробу, прешло на ложење са испробаним угљем и тиме избегло задоцњење воза.

Искоришћење угља даје нам цифра испарљивости сведена на нормалну пару од 1 ат. Поред тога треба утврдити расположиву топлоту (производ сагореле количине угља и његове доње топлотне моћи), и искоришћену топлоту (стварно утрошену топлоту на испарење, прегревање и евентуално предгрејавање паре), искоришћена топлота кроз расположиву даје степен добротности или ефекат котла.

Величина ефекта котла има одређену границу и ако исту пређе резултат пробе је сумњив.

Ако се котао локомотиве напаја инјектором, као температура воде за напајање узима се температура воде у тендеру. У овом случају ефекат котла несме прећи 0,79.

Ако локомотива има предгрејач и ако се за температуру воде за напајање узме температура воде позади предгрејача, у ком се случају у топлотном билансу јавља удео предгрејача, у искоришћењу топлоте, ефекат котла несме бити већи од 0,79.

Ако се у топлотном билансу не износи засебно искоришћена топлота предгрејача, већ улази заједно са искоришћеном топлотом котла, онда се као температура воде за напајање узима температура испред предгрејача. докле температура воде у тендеру, у коме случају ефекат котла несме бити већи од 0,85.

Прорачун на основу пробом добијених података исти је како је напред описан и у примеру изведен. Потребно је израчунати још утрошак горива на хиљаду бруто тон километара ради контроле одређивања утрошака горива за поједине пруге и тежине возова.

Нека је Q бруто тежина воза без локомотиве и тендера, s пређени пут у километрима, онда је извршен рад у тон километрима:

$$A = Q \cdot s$$

Количина утрошеног угља на хиљаду бруто тон километара добија се из обрасца:

$$\frac{B \cdot 1000}{A}$$

У коме је В количина спаљеног угља за време пробе.

Количину испарене воде на хиљаду бруто тон километара даје образац:

$$\frac{W \cdot 1000}{A}$$

У коме је W количина испарене воде за време трајања пробе.

(наставиће се)

ЗАПИСНИК

ванредног Конгреса одржаног у Београду на дан
24 и 25 фебруара 1935 године.

(наставак)

(Наставак рада у 2 часа после подне.)

Претседник Лазар Кахриман: Господо другови, настављамо рад. До подне смо завршили са трећом тачком дневног реда: Извештај секретара Централне управе.

Прелазимо на четврту тачку дневног реда: *Извештај о билансу.*

Има реч г. Живко Матић: Господо, ја не знам, на жалост, шта да подносим. Ја код себе имам онај стари биланс, који сам вам прочитао у Сплиту и који је примљен. Од тога доба па до данас ја нисам добио ни пет пара. Једино што смо добили камату од Поштанске штедионице. Могу дакле ако хоћете да вам прочитам стари биланс, који је био примљен у Сплиту, друго ништа немам. (Гласови: Да се прочита.) Добро, прочитаћу: (Прочита биланс од 1933/34 год. до конгреса у Сплиту.) За сада нема никаквог улаза. Сада имамо дуговање. Ја мислим да свака обласна управа зна колико дугује. (Гласови: Да се прочита. — Чита износ дуговања колико која обласна дирекција дугује.) Наставља: Данас ће се донети одлука да ли ће се тај новац исплатити или не. Ја бих молио зато да се ово једанпут сврши и да свако да онолико, колико треба да да. (Гласови: Тако је!)

Претседник: Да чујемо сада извештај *Надзорног одбора.*

Претседник Надзорног одбора Трифун Марковић: У Сплиту је извештај усвојен, ја немам ништа друго да додам сем ако хоћете да га поновим. (Чита.)

Претседник: Ко жели да узме реч да говори о овим извештајима нека се јави.

Анђелко Јурић, делегат из Суботице: Господо делегати, што је овде у извештају изнесено да обласна управа у Суботици дугује 11 месеци, ја изјављујем да то није истина, јер по нашим књигама ми дугујемо свега за 8 месеци.

Жика Матић: То је факат, а то је казао и ваш претседник да ви дугујете 11 месеци. Господо, Поштанска штедионица је ту, сравнићемо уплатнице, па ће се видети где стоји грешка, па ако сам крив ја, ја вам овде пред свима изјављујем да сносим зато пуну одговорност. Кажем можемо да сравнимо, али вас уверавам да ја паре нисам добио.

Јован Рајић: Ја налазим да је овај извештај мизеран. Надзорни одбор није нам изнео овде кад је прегледана каса и шта је кад у њој нађено. Није могуће да за читаву годину дана тај одбор не нађе ниједне грешке. Надзорни одбор, по моме схватању треба да се састаје с времена на време, јер како се види нису се састајали по читавих 3 месеца. Тражим од Претседника надзорног одбора да се изјасни зашто није вршена та контрола. (Претседник надзорног одбора: Није то тачно што ви наводите, јер смо ми увек прегледали стање благајне.)

Миле Врзић: Ја се чудим кад је Конгрес у Сплиту поништен зашто се води сада та дискусија о билансу. Ја сам дошао од стране мога Удружења да ми овде радимо и зато сам, да се мсра тачно прегледати како стање благајне тако и стање свих књига. У правилима стоји да се свака три месеца бар једанпут преглед књиге и благајне мора извршити, па ако не може да се види приход, онда бар да се види расход.

Претседник: Г. Врзићу, ми не тражимо никакве рачуне после онога конгреса! Ови рачуни неће пасти на терет Удружења већ на терет кривца, а ко је кривац, то ће се видети.

Четврти за реч уписао сам се ја, не као претседник овога Конгреса већ као делегат бродара.

Претседник Централне управе у свом извештају, поред осталог како сте чули, казао је да му је претседник конгреса омео да поднесе извештај. Ако би се њему забранило да подноси извештај, онда вас питам како би му се и на основу чега дала разрешница. У извештају који је дао претседник Централне управе највише се пуца на бродарце, и ја као делегат бродараца морам да заштитим своје другове. Г. претседник централне управе приписује неке нарочите своје заслуге за све обласне управе па и за бродарце. Ја налазим да око организације наших Удружења свакако има још људи који имају заслуга, а не само оних које је он у листу истакао и забележио. Он је био дужан у својству претседника да пружа свакоме подједнако руку али изјављујем да бродари остају благодарни својим друговима железничарима заиста на њиховом раду, а не само г. Милићу. (Усклици: Тако је!) Бродари имају нешто да кажу, а то ће се казати кад дође последња тачка дневног реда. То је моја примедба на тај извештај Претседника централне управе. Понављам ја овде говорим не као претседник конгреса већ као делегат бродара.

Молим конгрес да се изјасни даје ли се разрешница старој Управи (Ларма), Понављам, дајете ли разрешницу старој управи? (Једногласан одзив: Дајемо!) Сада долази на оно најважније, а то је избор нове управе.

Да приступимо решавању и овога питања. (Чује се: Стара листа из Сплита.— Настаје општи жагор.)

А сада, пре него што дођемо на гласање, ја бих молио да се одстране они који нису делегати. (Жагор.) Претседник пребројава истинитост присутних делегата и констатује да је присутно 47 пуноправних делегата.

Претседник поставља питање ко је за листу, која је и једна, да дигне руку. (већина диже руку.)

Претседник Лазар Кахриман: објављује: Од 47 пуноправних делегата 30 је гласало за ову листу. (Буран аплауз.)

Изабрана је следећа управа:

Претседник Милош Ђосић

I Потпретседник Лазар Кахриман

II Потпретседник Стеван Вујичић

Секретар: Владимир Дергачев

Благајник: Драгутин Петровић

Управни одбор:

1) Миодраг Радивојевић	4) Радосав Давидов
2) Владимир Колар	5) Милета Петровић
3) Матија Рајковић	6) Рака Ђорђевић

Надзорни Одбор:

Претседник Милан Марковић

1) Илија Куга	5) Марко Марјановић
2) Милан Милошевић	6) Никола Чујић
3) Франц Јамник	7) Миле Врзић
4) Владимир Балан	8) Јосип Крпан

Заменици Управног Одбора:

- 1) Драгутин Кнежевић
- 2) Светислав Јанковић
- 3) Живадин Живадиновић

Заменици Надзорном Одбору:

- 1) Славко Манојловић
- 2) Вук Тошић

Претседник Лазар Кахриман: Прелазимо сада на последњу тачку нашег дневног реда: *Предлози, молбе и жалбе.* Ја бих молио да се сваки у своме говору држи строго предмета о коме има да говори.

Допустите ми да ја први почнем. Ја ћу прочитати две претставке. (Чита две претставке Зупанца, једну о поништењу X конгреса, а другу о исплати дневница. Чита — Види текст на крају овог записника). Чули сте његову молбу, где моли Конгрес да у име његово прочита његов извештај као секретара Централне управе. (Велика граја.) А што се тиче дневница, истиче, да му дневница као пуноправном делегату припада.

Милован Милић: Налазим да му није могла припасти дијурна.

Претседник наглашава да је он имао пиномоћије исправно као делегат Обласне управе.

Петар Радић: предлаже да се у сваком случају треба исплатити Зупанцу 720.— динара која му сума припада.

Живојин Мишић: примећује да он није дошао као секретар и да га као таквог не треба сматрати.

Марко Марјановић: истиче да треба да се нађе једно правно лице које ће са правнога становишта протумачити да ли му припада ова дневница коју он тражи или не.

Претседник: поново подвлачи да је Конгрес врховни форум и његови закључци и одлуке морају бити пуноправни. Конгрес је донео одлуку да прима за секретара онога кога је он изабрао. (Велики жагор).

Живојин Мишић: Није конгрес старији од Правила
Претседник: Конгрес може и да мења правила. (Општа ларма).

Живојин Мишић: Ја сам ставио само примедбу да се не пада у неправилност. (Ларма).

Претседник у оштој ларми звони и опомиње на ред.

Живојин Мишић: Ја сматрам да ту ствар треба тако решити, а ви решите како хоћете

Конгрес доноси одлуку да се тражена дијурна исплати и да г. Зупанц тражи пута и начина за своје потраживање!

Прелази се за овим на даља питања.

Марко Марјановић: У Сплиту смо назвали онај конгрес јубиларним, а како ћемо овај сада да назовемо то Бог свети зна. Констатујем да ми овде немамо довољно делегата колико би у ствари требало да буде. Што се нас лично тиче ми из Сарајева нисмо могли доћи у ономе броју како би то требало да буде. Наш друг Милован Милић он је много томе допринео јер је и сувише ствари одуговлачио. Ја сам послао један акт из Сарајева у коме сам питао Централну управу кад ће се наш конгрес одржати и одговора нисам никаквог добио.

Друга ствар наш друг г. Милић каже у свом извештају да је у каси приликом свог доласка на челу управе нашао свега 3.50 динара. Природно и логично. Наше удружење основано је пре 10 година. Истиче да је друго било онда, а друго је данас.

Дотиче се затим онога цитата из извештаја који говори о Дому па наглашава: Донео сам собом и план Дома и могу вам рећи наше стање. Имамо 110.000.— динара, земљиште у вредности 30.000.— динара, а обећали су нам потпору и Загреб и Љубљана. Ми смо рачунали на један мали зајам од 30.000.— динара, који бисмо добили од Централне управе тако да бисмо заокружили суму око 200.000.— динара, која би била довољна за зидање нашега Дома. По пројекту наш Дом имаће и два стана за издавање који ће нам давати приходе, а уз то наш Дом имао би и купатило, одакле би такође био врло леп приход, јер ту су у непосредној близини и радионице и раднику се пружа прилика да се са незнатним парама може да окупа. Ми, дакле, нисмо криви ако Београд није дошао на ту идеју за стварање свога Дома, али ме чуди зашто се нама приговара да се Дом гради баш у Сарајеву. Ја опет говорим — као што сам говорио и у Сплиту — и молим све делегате да се изјасне: *да ли се слажете да се оснажи онај закључак конгреса у Сплиту, да нам се одобри зајам за зидање Дома у суми од 30.000.— динара.*

Напомиње затим: Милић је увредио све наше другове у Обласној управи, јер је он написао у нашем листу, да најпре води рачуна о својој кући па тек онда о Удружењу. Налазим, да није било места да се у нашем стручном листу пишу овакве ствари.

Истиче затим: што се тиче новаца, ја не кажем да је он нешто потрошио — то Боже сачувај — ако га је сачувао, то је била његова императивна дужност као шефа наше институције. Осврће се затим на натписе којима је вређао неке наше добровољце, који су ударили темеље овој садашњој нашој домовини и завршавам свој говор с молбом да конгрес донесе одлуку о траженој позајмици.

Претседник; Драги другови, кад је већ пала овде реч о новинама т. ј. о натписима у нашем стручном листу, допустите ми да се и ја на то писање позабавим са неколико речи. Ја ћу почети од 10 броја нашег листа па на више. Ја сам 10. број нашег листа вратио управи и нисам га ни отворио. На листу је потписан као уредник наш друг г. Милован Милић коме је 10. конгрес одузео то право. Он се сматра — бар он себе самога тако замишља — као диктатор Удружења. Он напада претседника конгреса и у истоме листу себе назива претседником конгреса. А ево да видите. (Чита депешу.) Ово је он упутио, депешу са конгреса Њ. В. Краљу и на њој се већ у Београду потписује као: Претседник конгреса Милован Милић. Али најзад то није ништа. Дакле, одмах у истом броју каже се, да се је Претседништво конгреса огрешило и да је поднета тужба Министарству саобраћаја. Сада треба сами да кажете ко се огрешило? Број 11 и 12 назвао нас је буди Бог с нама, назвао нас је бескућницима и људима који не умеју да среде своју кућу своју децу и жене. Бог нека ми је сведок, нека ико каже да ли моје дете дође некоме на праг да затражи парче хлеба, а имам их четворо и то другови, сви синови, (Бурни узвици: Живели!) За овим се кратким потезима осврће на неке безначајније примедбе и даје реч претседнику Централне управе г. Миловану Милићу.

Милован Милић: Господо делегати, прво ћу да одговорим другу Марјановићу. Ја, чим сам добио решење Министарства саобраћаја, да је конгрес поништен, ја сам о томе одмах упутио акт свима обласним управама с напоменом да за ванредни конгрес изабери своје делегате. Овде ми се пребацује као да сам ја дејствовао код Министарства саобраћаја да се не добије 6-тодневно осуство за конгрес, већ да сам инсистирао да се добије четвородневно. Ја вас, браћо делегати, уверавам да сам тражио за делегате конгреса 6 дана отсуства, а то вас могу уверити, уосталом то сте могли прочитати и у нашем стручном листу. (Ларма). Ја сам се толико ангажовао око тога питања да ту нису урадили не само претседници Удружења, већ да су радиле и многе друге утицајне личности. (Ларма).

Браћо делегати, кад је њима у Министарству саобраћаја дошло до гуше, казали су: Ето вам четири дана па да се то урачуна у годишњи одмор. Њихова је то ствар — оне господе из Министарства саобраћаја — хоће ли одобрити 4 или 6 дана, а никако моја.

Допустите ми, надаље, да вам прочитам једну депешу коју сам сада добио. (Ларма). Жиг је 24 ов. м. (Показује). Депеша гласи: „Вујичић, Марјановић, отишли су својевољно, немају пуномоћија, отишли су без знања, пуномоћија су сами потписали, пуномоћија не важе — Надзорни одбор Ненадић“. Још једно, жалба која је упућена Централној управи потписана је са 22 члана и допустите ми само, да вам прочитам ко су све потписници. (Чита. — Види прилог на крају овога записника.)

Ја сам тражио да и Милан Јовичић дође на конгрес. (Смех. — Ларма.) Ако хоћете да знате Јовичић је требало да присуствује конгресу као други потпретседник Централне управе. (Марјановић: Где то стоји, где то

пише?) Сад ћу да вам кажем. (Чита потписнике: Цвијовић Милан, Гаврић Богдан, Ненадић, Бл. Радаковић, Бл. Спирић, Ђ. Драгић, Мил. Шкорић, Мил. Лековић, М. Чанак, Ил. Видовић, Ил. Скокнић, Милован Биљча, Казасовић, Јово Јарчевић.) Допустите ми сада да вам прочитам још нешто. (Чита за овим жалбу претседника Надзорног одбора.)

Једанаест је година откако постоји Удружење и таквих незадовољстава никада за то време није било као што је данас. Чланови се међусобом денунцирају, седнице се не држе, ствара се један антагонизам и мржња на све стране. Последња је седница одржана 6/XI 1934 год. на којој је било 42 члана, бура је била велика и замало није дошло до туче, и сада чланови не смеју да одржавају своје седнице. (Велика ларма.)

Претседник: Тај исти Надзорни одбор ја бих га затворио кад бих имао власт, јер члан 33 Правила каже јасно и одређено: Да може да сазове ванредну скупштину кад примети неправилан и неваљао рад у Управи. (Ларма.)

Марко Марјановић: истиче, да никаквих денунцијација није било, да у Обласној управи није било никаквих проневера и да нико никога није вређао.

Милован Милић: Ја кад сам добио овај акт Надзорног одбора, ја сам им и одговорио, а исто тако известио сам одмах и Обласну управу. Ја сам, додуше, требало да одем у Сарајево, али, да ми се не би пребацило као да ја хоћу да агитујем, ја сам од тога свога пута одустао. (Покушава да чита једну жалбу — велика граја и лична објашњења.)

Сулејман бег Имамовић: Ми ћемо то питање решавати на нашој годишњој скупштини, али, да бих себе оправдао, ја вас уверавам као члана Надзорног одбора, да немамо никаквога неправилнога рада у нашој сарајевској обласној управи.

Ђира Тасић, делегат из Скопља: По мојим схватањима видим да су сви за то да се једанпут пречисти с тим, да се овде не читају више нека писма и предмети, па бих ја молио да се једанпут прекине с тим, јер треба имати на уму да је конгрес растурен само због једног јединог човека, који није био секретар, — и видим јасно да ће и на овоме конгресу бити неке сплетке. Надзорни одбор је послао конгресу доставу да су овде дошла два човека без потребног одобрења и видим јасно да и ми сви остали из целе наше Краљевине можемо тако доћи. Бојим се, дакле, да и овај конгрес не прође као и онај у Сплиту, тј. да и он не буде неким случајем поништен, па сам слободан да вам драги другови, препоручим мало више умерености и такта у нашем раду.

Лазар Филиповић: Вама је свима познато да је свака обласна управа дала по 1000.— динара за оверу правила. Ја сам био код адвоката који је радио те послове. Казао сам: Ви сте заступали наше Удружење и постоји признаница да сте ви за тај ваш посао наплатили суму од 6.000.— динара. Налазим да је наш друг Милић ту учинио једну велику погрешку и нама нанео један велики издатак, јер цео тај посао могао би се обавити највише са 1.500.— динара. Предлажем да се оде код адвоката г. Гођевца и да се испита да ли је

то заиста његов потпис на тој признаници од 6.000.— динара.

Претседник. Као што сте чули овде се тражи да се затражи од Централне управе признаница на 6.000.— динара која се сума дала адвокату. Питам: Да ли сте за то да се та признаница стави на увиђај? Ко је за то нека дигне руку. (Већина диже руку.) Решено је да се тражи признаница.

Лазар Филиповић: Ја бих молио још једно да се донесе решење да се Башић преда суду.

Конгрес одлучује да се изда суду Мих. Башић, хонорарни чиновник за проневеру новца.

Претседник: И ја имам нешто да кажем као делегат бродара. Мало пре чули сте кад је г. Милић казао нешто о својим заслугама за организовање бродара. Кад смо ми добили дозволу од стране да приступимо вашем Удружењу железничара, онда нам је Дирекција тражила један примерак правила. Ми смо се обратили Милићу и он нам је за та два преписа узео 200.— динара и ја после нисам видео да ли је то прокњижено.

Друго, сви знате да смо ми као чланови морали стављати таксене марке по 5.— динара. Наша Дирекција је нашла да то није потребно и кад је то престало — да се узимају тих 5.— динара, — Милић нас о томе није обавестио. У нашој Дирекцији нашао сам 67 пријава без такса и са оних пријава који су имале таксе, таксе су се скидале. Кад смо ми почели поново да таксирамо, онда су нам казали: зашто сада поново таксирате? Нама другови тај новац од тих такса није враћен. Види се дакле по свему да су марке просто на просто одлепљиване.

Кад смо ми одржали своју прву годишњу скупштину у „Ројалу“, требало је да свршимо са Централом неке рачуне. Ја сам добио две признанице од претседника Централне, једну од 100.— динара за ношење поште, а другу на салу за држање Скупштине од 200.— динара. Кад смо видели признаницу за салу, а знајући да зграда није његова, обратили смо се код газде и питали, да ли је наплатио 200.— динара? Каже: Нисам наплатио ништа. Ми смо оштећени са тих 200.— динара. Ја имам четворо деце, бедници смо и немамо имања, а не бих никад ниско тако пао.

Неки дан сам однео пријаву за своју годишњу скупштину — раније је пријављивала централа са таксом од 25.— дингра — мислио сам да је то тако и прилепио сам и ја 25.— динара. Шеф надлештва одлепио је ту таксу и вратио ми, каже: Не треба више него 5 динара. Ја питам да ли ћу добити дозволу? Добићете. Питам даље: да ли је то тачно, и сви су ми казали да је тачно. Вратио сам се и запитао Милића: кажи молим те, колико треба да таксирам пријаву. Он ми рече 25.— динара. Значи, он је и ту оштетио удружења са по 25.— динара. То је дакле другови оно, што су ме бродари слали да устајем противу неправилних радњи.

Милован Милић (одговара): Господо, као што видите овде, ја се лично тангирам као да сам ја ишао на то да штетим удружење. Ја ћу само у толико да замолим да се каже тачна сума. Он каже да сам ја скидао марке, али ја мислим да наша правила — чл. 10 — изрично каже шта треба и како треба да се ра-

ди. Дакле, за свакога редовнога члана подноси се молба са 5.— динара таксе. Ја сам поправио сваки спроводни акт и пријавио сам то Управи. Ево вам овде целе архиве. (Показује руком свежањ аката). Ја нисам толико ниско пао да још скидам марке које су залепљене, то апсолутно није истина, ја то тврдим јер под претпоставком и да бих скинуо коју марку, ја бих је опет употребио за друштвене сврхе, али кажем и то подвлачим да то апсолутно није истина, и да то ја нисам урадио. Ако ко сматра да сам ја оштетио Удружење, изјављујем, ја сам увек ту да ме тужите суду и готов сам да поднесем на себе сву одговорност. Лаза је требало то да изнесе на годишњу скупштину. Може бити — ко ради тај може и да погрешити — можда сам ја нешто и погрешити, али он је био дужан да ме опомене, па да каже: није ово тако, Миловане, учини ово и ово. Ја да сам хтео да пљачкам — у то будите уверени — друкчије би то ишло данас и не бисмо имали сада оних средстава које данас имамо. (Жагор). Ја сам готов и ја вам овде свечано изјављујем, ја ћу да положим кауцију од 10.000.— динара, па да се моја кривица установи а не само да се овако нешто на памет износи. Ја предлажем конгресу да дадем кауцију од 10.000.— динара, па да се мој рад прегледа од почетка до свршетка, али исто тако тражим да Лаза или други ко депонује исто тако толику суму,

Овде се ја теретим за салу. И то није истина. Ја не могу да плаћам нешто што је учињено за друштво непотребно из свога џепа. Кад смо дошли у „Ројал“, ево шта пише. (Подноси препис рачуна и чита.) Ми смо држали конгрес. Стварно је требало да се плати 300.— динара. Целокупан рачун је требао да се плати око 4—500 динара. Ја ово питање нисам могао да решим, требао сам да га изнесем на конгрес. Признајем, ја сам то заборавио, а сада ово је ту све шта треба стварно да се исплати. Управа је дужна да исплати суму не од 800.— динара него онолико колико је право и колико треба да се плати. Ја сам њему написао једно писмо да се обрати градском суду. (Чита писмо). Тај рачун он више није донео. Сада се мени приписује да сам јео и пио са делегатима. Сви сте ви били ту и видели сте да ли сам ја тамо лумповао и ви, шта ја знам, али свакако никако се мени не може приписати да сам ја дужник. (Наставиће се)

Панчевачки мост.

Ускоро биће предат саобраћају ремек дело технике у нашој земљи, Панчевачки мост. Како многи нису свесни величине тог дела, напоменућемо да на целом Дунаву од извора па до Црног мора (2900 км.) има само један једини мост, који би био већи од нашег Панчевачког. То је мост код Чернавде у Румунији, који је дугачак 4.000 метара. Одмах после њега долази Панчевачки мост, који се састоји од седам огромних отвора преко Дунава, пет бетонских лука на београдској и осам гвоздених пролуста на панчевачкој страни. Мост је дугачак преко 1.500 метара. Када се томе дода, да преко моста код Черноведе иде само један колосек, док је Панчевачки мост предвиђен за дупли колосек, коловоз за кола и аутомобиле, пешачку стазу и доцније за водоводне цеви, може се с правом рећи, да је Панчевачки мост најзначајнији мост на Дунаву.

Нова локомотива за брзе возове 4-6-2 са 4 цилиндера просте експанзије, тип 1, националног друштва Белгијских железница.

Национално друштво белгијских железница пустило је у саобраћај прву од 15 локомотива *Пацифик* одређене за вучу најважнијих брзих возова на њиховој прузи. Ове локомотиве су израђене од конзорциума белгиских конструктора као што су: *Société John Cockerill; les Forges, Usines et Fonderies de Haine — St Pierre les Ateliers des Constructions de la Meuse, et de la division de Tubize des Ateliers Métallurgiques.*

Ове локомотиве заједно са тендером дугачке су 24,04 м., високе од горње ивице шине 4,28 м. Њена тежина у служби је 124 тона, а тендера 84 тоне. Адхезиона тежина је 70,5 тона. Тендер може да прими 10,5 тоне угља и 38 м³ воде.

Котао је израђен за 18 атм. Пећ је мало коса. Површина роштиљи 5 м². Подужни котао дугачак је 6 м. а његов средњи пречник је 1,80 м. и израђен је од никл челика. Узима воду преко предгрејача А.С.Ф.Ј. чији је капацитет 21 м³/час. Постоји и један Фридманов инјектор који служи као резерва. Предгрејач је типа С. С. са одвојеним коморама.

Локомотива има 4 подједнака цилиндра, који су тако постављени, да леже у оси окретног постоља слободне осовине. Ови цилиндри су израђени из два блока од ливеног челика а кошуљица им је од ливеног гвожђа. Пречник им је 420 мм. Клип им је такође од ливеног челика. Ход клипа је 720 мм. Разводници су цилиндрични пречника 250 мм. Крма је типа *Walschaerts*. Клипњаче су дугачке 3.30 м. и спојене су са средњом везаном осовином. Точкови су стандаризовани према белгијским железницама т. ј. пречник точкова слободних предњих осовина је 0,900; везаних осовина 1.980 а задње слободне осовине 1,067 м. Пречник рукавца лежишта везаних осовина је 250 мм. Мазалице тендера су *S. K. F.*

Механичка мазања су за лежишта и цилиндри.

Постоље је од дебelih полука дебљине 115 мм.

Окретно постоље је система „*Delta*“.

Локомотива може да се креће у кривинама полу-пречника 120 м. Снабдевена је са аутоматском и директном кочницом са збијеним ваздухом, аутоматском пескарком са збијеним ваздухом типа „*Superior*“ брзомерним сатом типа „*Teloc*“, а електрично осветљење даје један електрични турбо-генератор типа „*Pyle*“.

Дом, прегрејач, пескара и цеви су покривени једним омотом јајастог облика, који се савршава с предње стране таблама с једне и с друге стране. Овај јајаст облик има и тендер, тако, да цела локомотива има аеродинамичну линију.

(Преведено из „*Bulletin de l'Association Internationale du Congrès des Chemins de Fer — Avril 1935.*)

Дужина железничке мреже на свету.

Целокупна дужина железничке мреже на свету износи 1,230.000 км. Најдужа железничка мрежа на свету налази се у Сједињеним Америчким Државама, са преко 130.000 км. У Европи најдужу железничку мрежу има Немачка са 59.000 км. за њоме долази Европска Русија са 57.516 км. па Француска са 53.000 км.

Стручни испит положили су:

код Дирекције Загреб
за ложача са врло добрим успехом
Шобот Милан, радник, в.д. ложача ложионице Срп. Моравице;
за ложача са добрим успехом
Горишек Фрањо, радник ложионице Срп. Моравице;
Вујновић Иван, радник, в. д. ложача ложионице Срп. Моравице;
Тумић Иван, радник, в. д. ложача ложионице Срп. Моравице;
Шарић Никола, радник, в. д. ложача ложионице Слав. Брод и
Плавшић Илија, радник, в. д. ложача лож. Бјеловар.
(Д. Бр. 17249/35).

Постављења

Решењем господина генералног директора од 31 VII т. године постављени су:

при дирекцији Београд

Вачић Л. Бранислав, за предложача зван. I кат. IV групе при ложионици *Црвени Крст* (Г. д. бр. 76705/35).

при дирекцији Лjubljana

Rozina J. Jožef, за ложаћа, зван. II кат; III групе, при ложионици *Ljubljana I gl. Kolodvor*, Дирекција *Ljubljana* (Г. д. бр. 81257/35).

Zadel J. Anton, за ложаћа, зван. II кат; III групе, при ложионици *Ljubljana*, дирекција *Ljubljana* (Г. д. бр. 76264/35).

при дирекцији Сарајево

Поповић А. Вукашин, за ложача зван. II кат; III групе, при ложионици *Босански Брод*, Дирекција *Сарајево*. (Г. д. бр. 85680/35).

Катарџић С. Хусеин, за ложача, зван. II кат; III гр. при ложионици *Босански Брод*, Дирекција *Сарајево*. (Г. д. бр. 85890/35).

при дирекцији Суботица

Мирковић А. Маршн, за ложача, зван. II кат; III групе, при ложионици *Суботица*, Дирекција *Суботица* (Г. д. бр. 79882/35).

Бајшански В. Радован, дневничар, за ложача, зван. II кат; III групе, при ложионичкој експозитури *Велика Кикинда*, Дирекција *Суботица* (Г. д. бр. 79800/35).